

Mariyana Tsibranska-Kostova. Procheiros nomos/ Zakon gradski. The Juridical Legacy of Orthodox Slavs. Sofia: Valentin Trayanov, 2021, 345 pages. ISBN 978-954-9928-84-6.

ABSTRACT

The work focuses on a fundamental representative of the Byzantine secular law known as Πρόχειρος νόμος (*Procheiron*) and its Slavic translation titled *City Law* according to *Ilovitsa Kormchaya* from 1262.

The textual history of the Slavic translation is not completely clear, but for the first time it appeared in the South Slavic *Nomocanon* with commentaries from 1219–1220 and its earliest *Ilovitsa* copy. There is no Bulgarian edition and research on the Slavic text of *the Procheiron*; as it turns out, it has never been fully translated into modern Bulgarian for the needs of the Bulgarian philological or legal science. The main tasks of the study are as follows:

- to present the research problems posed by *the Procheiron*;
- to publish the original old Slavic translation according to the earliest preserved copy;
- to make an adaptation of the work into modern Bulgarian;
- to compile a glossary of the most important terms and to provide a concise and well-focused bibliography.

In this way, *the Procheiron* will be conceived as a resource for philologists, historians and lawyers. The aim is to meet the contemporary requirements for comprehensive and accessible introduction of historical sources in modern languages.

All existing forms of *the Procheiron* from the Middle Ages and from the beginning of the Modern Era establish the Slavic translation of this Byzantine legal code as a contribution of Slavs to the legal culture of modern Europe.

**Марияна Цибранска-Костова. Прохирон/Закон градски.
Юридическото наследство на православно славянство.
София: Валентин Траянов, 2021, 345 с., ISBN 978-954-9928-84-6.**

РЕЗЮМЕ

Трудът е фокусиран върху един основополагащ паметник на византийското светско правораздаване, известен като Прόχειρος νόμος (*Prochiron*, Прохирон)) и неговия славянски превод под названието *Закон градски* според Иловичката крѣмчая от 1262 г.

Текстовата история на славянския превод не е напълно изяснена, но за пръв път той се появява в Южнославянската крѣмчая с тълкования от 1219–1220 и нейния най-ранен представител – Иловичкия препис от 1262 г. Българско издание и изследване върху славянския текст на *Прохирона* няма, така както, оказва се, той никога не е преведан цялостно на съвременен български език за нуждите на българската филологическа или правна наука. Основните задачи на труда са:

- да се представят изследователските проблеми на *Прохирона*;
- да се издаде наборно оригиналният стар славянски превод по най-ранния известен препис;
- да се направи негова адаптация на съвременен български език;
- да се обособи глосар на най-важните термини и да се приведе релевантна библиография.

По този начин на *Прохирона* ще се гледа като на ресурс за филолози, историци и юристи. Целта е да се отговори на изискванията на съвременното за актуално и достъпно въвеждане на историческите извори на съвременни езици.

Всички форми на битуване на *Прохирона* през Средновековието и в началото на Новото време превръщат славянския превод на този византийски правен свод в принос на славянството в юридическата култура на съвременна Европа.